

DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI MEVZUATI

Dr. Öğr. Üyesi Selminaz ADIGÜZEL

**AKADEMİSYEN
KİTABEVİ**

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılmaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN   **Yayın Koordinatörü**

978-605-258-412-5   Yasin Dilmen

Kitap Adı   **Sayfa ve Kapak Tasarımı**

Demiryolu Taşımacılığı Mevzuatı   Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yazar   **Yayıncı Sertifika No**

Dr. Öğretim Üyesi Selminaz ADIGÜZEL   25465

Yazar Orcid Numarası   **Baskı ve Cilt**

0000-0002-6808-2888   Bizim Dijital Matbaa

Bisac Code

TRA004000

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5/A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	1
Uluslararası Demiryolu Konvansiyonları.....	2
Uluslararası Demiryolu Sözleşmeleri	4
COTIF-CIM'e Göre Demiryolu Eşya Taşımacılığı Sözleşmesi.....	7
9 Mayıs 1980 tarihli Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme'ye (COTIF) Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli PROTOKOL.....	9
Uluslararası Demiryolu Taşımalarıyla İlgili Hükümetlerarası Örgüt'ün (OTIF) Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıklar Hakkında Protokol	32
(CIV - Sözleşmenin A Ana Eki)Demiryoluyla Uluslararası Yolcu Taşıma Sözleşmesine İlişkin Tektip Kurallar.....	35
(CIM-Sözleşmenin B Ana Eki) Uluslararası Demiryolu Eşya Taşıma Sözleşmesine İlişkin Tektip Kurallar.....	53
(RID-Sözleşmenin C Ana Eki) 9 Mayıs 1980 tarihli RID Tehlikeli Eşyaların Demiryoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik	76
(CUV – Sözleşmenin D Ana Eki)Uluslararası Demiryolu Trafiğinde Araç Kullanım Sözleşmelerine İlişkin Tektip Kurallar	77
(CUI – Sözleşmenin E Ana Eki) Uluslararası Demiryolu Trafiğinde Altyapı Kullanma Sözleşmesine İlişkin Tektip Kurallar.....	79
Sözleşmenin F Ana Eki -APTU Uluslararası Trafikte Kullanılacak Demiryolu Malzemesine Uygulanan Teknik Standartların Geçerli Kılınması ve Tektip Teknik Talimatların Kabulüne İlişkin Tektip Kurallar	86
(Sözleşmenin G Ana Eki)Uluslararası Trafikte Kullanılan Demiryolu Malzemesinin Teknik Kabulüne İlişkin Tektip Kurallar ATMF –	90
Demiryolu Kuruluşları Arasında Vagonların Değişimi ve Kullanılmasına İlişkin Anlaşma RIV 2000	97
Dingilleri birbirile değiştirilebilen vagonların RENFE ve CP ile karşılıklı kullanılmasıyla ilgili talimatlar)	150
Yükleme gabarileri listesi.....	198
Uluslararası Demiryolu Taşımalarına ilişkin Sözleşmenin (COTIF) Onaylanmasıın Uygun Bulunduguuna Dair Kanun	361
RIV	363
Uluslararası Demiryolları Antlaşması.....	459
505 Numaralolu Genel Emir	509
202 Numaralı Genel Emir	537
Blok Tren İçin Lojistik Firmanın Yük Rezervasyon Talebi Örneği	544
Demiryolu Hudut Kapılarımız	577
Demiryolu Tarihi Kronolojisi	577

İçindekiler

1923 Yılında Türkiyedeki Demiryolları.....	585
Rumeli Demiryolları İşletme Nizamnamesi'nin Bab 29, 37, 42 ve İkinci Bab 20 nci Maddelerindeki Hadlerin Tadiline Dair Kanun.....	585
Rumeli Demiryollarının Umur-ı Nakliyesi Hakkında Nizamname.....	590
Rumeli Demiryollarının Umumi Nakliyesi Hakkında.....	611
Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi İstek Dilekçesi Örneği.....	632
Türkiye Demiryolu Ulaştırmaşının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun	633
Türkiye'de Demiryolu Bağlantısı Bulunan Liman ve İskeleler:.....	640
CIM Kurallarına Göre Taşıma Sırasında Malın Bir Kısmının Çalınması- Tazminat Miktarının Belirlenmesi Yargıtay Kararı.....	648
Tehlikeli Malların Taşınması Sırasında Meydana Gelecek Olaylarda Hazırlanacak Rapor Modeli.....	655
Geçiş Belgeleri Dağıtım Esasları Yönergesi Geçiş Belgeleri Dağıtım	658
Vagon Ölçüleri ve Ebatları	674
Konteyner Ölçüleri ve Ebatları	679
Uluslararası Taşımacılıkta Geçiş yapılan Dünya Limanları.....	679
Yurtiçi Yük Taşımlarında, Vagon Yükleme/Boşaltma ve Eşyanın Emniyete Alınması Hakkında 203 Numaralı Genel Emir	681
Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği	702
SONUÇ	715
KAYNAKÇA.....	716

ÖNSÖZ

Bilim ve teknolojideki yenilikler ulaşım teknolojisini geliştirdikçe, bilinçli tüketici eşya taşımak için en güvenli, en kaliteli ulaşım modları arayışı içine girmiştir. Dünyada var olan enerjiler, insan ihtiyaçlarının sınırsızlığı karşısında yetersiz kaldıkça yeni enerji ve yeni taşıma modları arayışı içine girilmiştir. Taşıma modları içerisinde geleneksel bir taşıma modu olarak bilinen demiryolu taşımacılığı uluslararası ticarette önemli bir rol üstlenirken, gümrüklerde yaşanan sorunlar nedeniyle, eşya taşımalarının yeknesaklaştırılması gündeme gelmiştir. Uluslararası taşımacılıkta kullanılan belgelerin konvansiyonu kabul eden ülkelerde aynı olmasının, uluslararası ticareti kolaylaştıracığı düşünülerek ekonomik entegrasyon için konvansiyonlar onaylanmıştır. Değişen teknoloji karşısında rekabet hızla artarken, lojistik şirketlerin müşteri memnuniyetini sağlamaları zorlaşmıştır. Çevrecilerin sıkılık üzerinde durduğu, çevreye en az zarar veren demiryolu taşımacılığının tüm dünyada hak ettiği değeri bulması, kamu ve özel sektörün desteği ile mümkün olacaktır.

Demiryolu taşımacılığı konusunda yazdığımız kitabımız çok geniş bir araştırma olarak ele alınışından üç kitap olarak yayınlanmıştır. Kitabın birinci bölümünde demiryolu taşımacılığı kavramları, demiryolu taşımacılığının temel konularına yer verilmiş, ikinci ve üçüncü kitaplarda demiryolu taşımacılığı mevzuatı ele alınmıştır. Demiryolu taşımacılığı diğer taşıma modlarına göre ekonomik olduğundan gelişmiş ülkeler tarafından tercih edilen bir taşımacılık modudur. Lojistik Performans İndeksi'nde ihracatı artırmak, rekabet ortamında yer edinebilmek için demiryolu taşıma modu gelişim aracı olarak görülmelidir. Demiryolu taşımacılığını yapabilmek için demiryolu taşımacılık mevzuatını bilen forwarder organizatörlerine, gönderici ve bilinçli tüketicilere ihtiyaç vardır.

1874 tarihinde Christ ve de Seigneuz isimli İsviçreli hukukçunun İsviçre hükümetine başvurması ile Demiryolları ile Uluslararası Eşya Taşıma ile ilgili yeknesak kurallar hazırlanması için bir konferans tertiplenmesini istemiştir. İsviçre hükümetinin görevlendirdiği Prof. Fick tarafından taslak hazırlanmış, ardından da Avrupa devletleri tarafından konferanslar düzenlenmiştir.

14.10.1980 günü Almanya, Avusturya, Maceristan, Belçika, Fransa, Hollanda, İsviçre İtalya, Lüksemburg, Rusya tarafından Demiryolları ile Uluslararası Eşya Taşıma ile ilgili ilk yeknesak kural, imzalanmıştır. Yolcu vagonları için ilk konvansiyon, 1890 yılında yayınlanmıştır. Uluslararası alanda 1893'te kabul edilen ilk konvansiyon sonrasında, uluslararası demiryolu taşımacılığının yeknesaklaştırılması yolunda, çalışmalar hız kazanmıştır.. Türkiye'nin Uluslararası demiryolu taşıma konvansiyonu olan COTIF'i 1930'larda onaylaması, 1930 yıllarda ihracatın gelişmeye başladığını göstermektedir. 20. yüzyılda demiryolu taşımacılığı için birçok kanun yönetmelik ve yönerge yayınlanmıştır. Türkiye dünya ülkeleri arasında demiryolu taşımacılığı için gerekli alt yapı ve mevzuat düzenlemelerini yapmaktadır.

2014 yılında dünyada en fazla demiryolu uzunluğuna sahip ilk 10 ülke içinde ABD, 293.564 km ile başı çekerken sırasıyla, 191.270 km ile 2.sırada Çin, 87.157 km ile 3.sırada Rusya, 77.932 km ile 4.sırada Kanada, 68.525 km. ile 5.sırada Hindistan, 43.468 km. ile 6. sırada Almanya, 36.968 km ile 7.ci sırada Avustralya, 36.917 km. ile 8.ci sırada Arjantin, 29.640 km. ile 9.ci sırada Fransa, 28.538 km ile 10.cu sırada Brezilya ve 11.ci sırada 27.311 km ile Japonya gelmektedir. Türkiye ise 2003 yılından sonra yaptığı atılımla 12.008 km. ile 20.ci sıraya yükselmiştir. Demiryolları sektöründe pazarın yaklaşık %30'unu hızlı trenler, %28'ini yük vagonları, %26'sını lokomotifler ve %16'sını metro ve hafif raylı sistem araçları oluşturmaktadır. Demiryollarının taşımacılıkta hak ettiği değeri alması için TCDD'na destek vermek amacıyla hazırladığımız bu araştırmamızda uluslararası demiryolu taşımacılığı ile ilgili birinci Kitabımızda deanediğimiz uluslararası konvansiyonları bir araya getirerek demiryolu taşımacılığında kullanılan sözleşme örneklerine, TCDD resmi web sayfasından aldığımız taşfelerine, Yargıtay kararlarına yer verdik. Araştırmada amacımız demiryolu taşımacılığı için gerekli uluslararası konvansiyonları ve bu